

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

Uredništvo
se nahaja v Trstu ulica
Boschetto, 5 - Telefon 1570.

Upravištvo
Dunaj V. Zentagasse 5.

Izhaja v Trstu 1 in 15 vsaki mesec

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina za celo leto
9.40 K.

za pol leta 4.70 K.

Pozamezna štev. 18 vin.

Delavsko ljudstvo vseh avstrijskih narodnosti!

Delavci in delavke! Volilci!

Zopet je zaključen državni zbor, brez da bi zamogli poslanci podati najmanjši uspeh delavskemu ljudstvu. Državni zbor ni storil ničesar proti naraščajoči draginji, ničesar v ublaženje gospodarstvene krize, nobenega napredka v zakonodajstvu za varstvo delavcev. Razprave o socialnem zavarovanju so še vedno na prvotnem stališču. Polni srda in varanih upanj vam poročamo o zadnjem zasedanju parlamenta.

Vlada je trpela, da je vojna uprava razmetala stotine milijonov kron za bosansko vprašanje, brez da bi bila zbornica v tem kaj vprašala. Za to potrebna sredstva si je pridobila proliustavno pri Rothschildovih bankah, a izročila je uboge bosanske kmete oderuškemu ogerskemu kapitalizmu.

Vlada je prezirala pravice ljudskega zastopstva ter zopet uvedla stari način policijske države. Stali smo

proti tej vladi v hudem boju

ter zabranili njene najhujše nakane. Ni se ji posrečilo prodreti s predlogi novih davkov, katerih bremena naj bi se naložila najrevnejšemu ljudstvu, in to v kljub hlapčevstvu nemških, poljskih in laških meščanskih strank, ki so tvorile zaslombo nakanam te birokratične vlade. Utekla je vlada obsodbi ljudskega zastopstva le z revno večino petih glasov.

V tem boju smo se pa tudi trudili za delavnost parlamenta. Ko je bil ustavno rešen državni proračun, je imelo priti na dnevni red mnogo važnih zakonskih načrtov.

Vlada je predložila parlamentu zakonski načrt po katerem naj bi se vravnale trgovinske razmere z Romunijo in slovanskimi balkanskimi državami. Po novih trgovinskih pogodbah naj bi se dovolilo uvažanje mesa iz imenovanih držav ter s tem kaj storilo proti podraženju živil. Vsled te pogodbe bi se pa tudi naši obrtnosti vlašal izvoz nje izdelkov ter bi se s tem pripomoglo tisočim brezposelnim in tisočim nezadostno vposelnim delavcem do dela in zasluzka. O teh trgovinskih pogodbah bi se imela zbornica posvetovati po rešitvi državnega proračuna.

Že med posvetovanjem o proračunu smo zahtevali od vlade, naj razveljavi žitno carino in s tem omogoči znižanje cen žita, krme, moke in kruha. Takrat pa je preprečil nemško-nacijonalni poročevalec glasovanje o našem predlogu se svojim zavla-

čevalnim predlogom, katerega je sprejela klerikalno-agrarna večina.

Upravno sodišče je izločilo tisoče stavbenih delavcev iz zavarovanja proti ne-zgodam. Približno tisoč tesarjev, stavbenih ključavničarjev, mizarjev in kleparjev se vsako leto ponesreči pri delu, brez da bi dobili le vinar rente. Stavili smo v zbornici predlog, da se sprejme tudi te delavce v zavarovanje proti nezgodam. Tudi o tem zakonu bi se imelo sedaj sklepati.

Zakon za trgovske pomagače in pa zakon o delavnem času v trgovski obrti sta se spremenila v gosposki zbornici in bi se imelo o njih v parlamentu zopet obravnavati, da vendar enkrat dobe zakonito veljavo.

Tako je tedaj bilo pripravljeno mnogo dela v parlamentu, ki bi se moralo opraviti v prid delavskega ljudstva.

In v tem važnem trenutku so začeli češki agrarci in slovenski klerikalci z obstrukcijo, ter s tem onemogočili vsako delo v parlamentu v veliko veselje fevdalnih sovražnikov volilne pravice!

Obstruirali niso, ko je vlada zahtevala davke in novince (rekrute.) Ako je veljalo obravnavati o trgovinskih pogodbah, razveljavljenju žitnih carin, o skrbah stavbenih delavcev, trgovskih pomočnikov in pomožnih delavcev, o ureditvi petrolejne industrije, tedaj so še le se svojimi sto nujnimi predlogi onemogočili delovanje parlamenta!

Ne obstrukcija proti vladi, temveč obstrukcija proti ljudskim potrebam — to je politika čeških agrarcev in slovenskih klerikalcev. In to politiko so podpirali češki radikalci, rutenški kljub in poljska ljudska stranka.

Od 3. novembra že leži načrt o

socijalnem zavarovanju

v parlamentu, a še vedno se zavlačuje to veliko in koristno delo. Zahtevali smo, da med poletjem marljivo deluje, da bode to velepomembno delo do jeseni izgotovljeno. A tudi to je preprečila klerikalno-agrarna obstrukcija.

Največ krivi na tem zločinu so

AGRARCI.

Nič jim ni mar, če tisoči in tisoči delavcev ne morejo več kupovati ogromno podraženih živil; ni jim mar, ako ne nudi od njih ovirana industrija tisočem delavcev

zaslužka. Mar jim je le, da se ne uvaža živina iz Romunije in da se še bolj zvišajo cene živini in mesu; oni nočejo, da se razveljavi žitna carina, samo da zamorejo cene žita in moke še bolj zvišati. Radi tega so preprečili delo v parlamentu! Proti celjemu kruhu in mesu so obstruirali!

Vlada je začetkom skušala odkupiti agrarcem privoljenje za trgovinske pogodbe. Za lačno šolsko deco, za bolnišnice, za naše vdove in sirote, za brezposelne delavce država nima denarja — a ponudila je agrarcem za vse mogoče podpore in premije

štirinpedeset milijonov kron,

samo da oni milostno dopustijo, da sprejme zbornica trgovinske pogodbe. Pa tudi to se ni bilo zadosti preobjedenim krušnim oderuhom; ni imelo uspeha to poganjanje. Radi tega naj čaka ljudstvo na izpolnitev svojih zahtev!

V zvezi s agrarno podraževalno politiko je pa tudi podlo sebično stremljenje.

Nekateri meščanski poslanci, kar niso mogli dočakati, da bi dobili ministerski frak in pa ministersko plačo; oni hočejo v delovanju ovirati parlament, dokler se jim ne uresničujejo njih želje!

Oni trdijo, da je obstrukcija bila potrebna iz narodnih razlogov. Brezobzirno ščuvanje narodnjakov na obeh straneh je privedlo tako daleč, da se skriva podla sebičnost podraževalnih domoljubov in pa nizka spletkarija stremeljencev po ministerskih stolcih z narodnimi razlogi!

Proti tej brezvestni obstrukciji se je izkazala vlada in pa meščanske stranke nespodobne. Zahtevali smo, da stopi parlament v boj proti obstrukciji. Še-le po dolgem omahovanju, in ko je vlada grozila z zaključenjem, so se meščanske stranke v zadnjem trenutku oprijele naših zahtev. Ker je bila vlada nezmožna voditi in pospeševati delo parlamenta, je vzel to stvar v svoje roke. Vse stranke brez razločka narodnosti, socijalnih in političnih tendenc so se zedinile, da bi omogočile delavnost v ljudskem zastopstvu. Pri tej enotni izjavi zbornice je popadel strah klerikalno-agrarne obstrukcioniste pred njih lastnim delovanjem. Iskali so le še

povoda

da bi zamogli nazaj vzeti nujne predloge, s katerimi so preprečili delovanje. Govorilo se ni več o gospodarstvenih, političnih in narodnih koncesijah obstrukciji — za par

fraz o bosanski agrarni banki so bili obstrukcionisti pripravljeni odnehati. V zadnjem trenutku, ko je bila takorekoč najdena pot iz te zagate, je odrekla vlada svoje odobrenje, ker se je v resnici bala, da pride njen konec, če se ohrabri parlament. Toraj je razen obstrukcionistov zakrivila tudi vlada oviranje parlamenta! Ona noče, da deluje zbornica. Gosp. pl. Bienert lažje vlada brez zborniškega nadzorstva!

Zakrivili so pa oviranje zborniškega delovanja tudi

Krščan, socijalisti in nemški nacijsalci.

Oni so se pogodili z obstrukcionisti. Nato so tekli k Bienertu, in ker ministerski predsednik ni hotel miru, so bojazljivi vladni hlapeci vzeli nazaj svoje zagotovilo.

Tako se je toraj razbil parlament.

Delavci! Volilci!

Menimo da so socijalni-demokratje storili svojo dolžnost. Nemci in Čehi, Poljaki, Rusini in Lahi, vsi Vaši poslanci so se bo-

rili proti sovražnikom ljudstva na vladni klopi, kakor tudi proti ljudskim sovražnikom v zbornici, proti budalosti na levi kakor proti brezumnosti na desni, proti obrtniškemu hujšakem kakor proti krušnim oderuhom, proti nemškemu vladnim mamelukom kakor tudi proti slovanskim obstrukcionistom. Toda mi tvorimo samo šestino v zbornici! Naš poskus, pripraviti zbornico do plodonosnega delovanja sta preprečili vlada in pa nezmožnost meščanskih strank.

Meščanske stranke so se izkazale nezmožne za vladanje te države.

Poskusile so se združiti proti socijalni-demokraciji — toda pri njih ni najti medsebojne vzajemnosti. Začele so se med seboj bojevati — in sedaj ne morejo delovati. Ljudstvo zahteva delo in kruh — stranke pa tratijo čas z brezplodnim preprirom. Vlada ne morejo ne skupno in ne vsaka za se. Pripraviti ne morejo narodnega miru in če se zahteva od njih plodonosno socijalno

delovanje, odgovarjajo Vam s puhlimi narodnimi frazami. Od njih toraj ne pričakujte pomoči!

Pomoči se nam je nadejati le od delavskega ljudstva samega.

Vsak izmed vas mora postati agitator, ki mora poučiti svoje sosede in tovariše, na kak način se je razbil parlament.

Zahtevati morate odgovornost od krivcev.

Učite spoznavati vse ljudstvo, da je le ena stranka v stanu bojevati se

proti agrarno-oderuški politiki!

proti razdejalcem parlamenta!

proti ljudstvu sovražni vladi!

Zbirajte se pod rudečo zastavo, na boj za kruh in delo, za pravice naših starcev in pohabljenecv in za prosto zvezo prostih ljudstev!

Živila mednarodna socialna demokracija!

Zveza socialno-demokratskih poslancev v avstrijski državni zbornici.

Brezvesinost kapitalizma.

Iz prejšnjih časov vemo, da je bil kapital še trgovski kapital, katerega načelo je bilo rop in oderuštvo. Nizozemske in angleške kolonijalne družbe so dostikrat sežgale veliko množino dišav, samo da so jim ostale visoke cene. Industrija je privedla zopet drugo načelo; ceno blago in ogromno razprodajo. In to se je izkazalo za izvrstnejše nego prvo.

Toda v 20. stoletju se obrača kapitalizem zopet do prvih sredstev. Vedno večje zvišanje cen je na dnevnem redu. Vsled skrbno izvedenega sistema obrambne kolnine se blago vedno bolj podražuje; karteli jih vzdržujejo „na višini“; pravcate zarote na borzi prirejajo pravo oderuštvo. In sedaj pogledimo kako se vrača kapitalizem k svojemu staremu načinu — k uničevanju konsumnega blaga.

Brazilijska vlada je nameravala, in njen evropski komité upnikov je pritrdil njenej nameri, da zažge deseti del v Braziliji nabrane zaloge kave. S tem naj bi se povišala cena kavi, katere se iz Brazilije največ po vsem svetu razproda.

To postopanje je zanimivo še radi značilne svetovne skupnosti modernega kapitalizma. Kavine zaloge so lastnina brazilijanskih naseljenikov. In kdo razpolaga z njimi? Brazilijanska vlada. In od koga je odvisna veljavnost sklepa? Od evropskega bančnega konsorcijsa. In na čigave stroške se dogaja vse to? Vedno le na stroške evropskih odjemalcev.

Zunanji vzrok tega brezumnega dejstva je znižanje kavinih cen. In kako je bilo to mogoče?

Brazilijanske plantaže so bile večinoma na podlagi dela, ki so ga opravljali sužnji, ubogi zamorci, katerih izkoriščevanje je bilo toliko, da so se bali plantažni posestniki da proste volje nikdar ne dobijo zadostno število delavcev. Dolgo časa so znali preprečiti odpravljenju suženjstva. Še-le leta 1871 je prišlo do zakona o „prostosti materinega telesa“, to je, novorojeni ne sme postati suženj. Posestniki so pa prodrli s svojo terjatvijo, da naj bodo novorojeni do 21. leta pod njih nadzorstvom. Toraj čeravno so bili prosti rojeni, so vendar še ostali sužnji. L. 1888 so bili v Braziliji oproščeni zadnji sužnji, — in teh je bilo še 700.000. „Vsako upanje v ohranitev naših kavinih kultur je sedaj zgubljeno!“ se je izjavil nek brazilijanski posestnik v parlamentu. Prišlo je pa drugače. Pridelovanje kave, ki je znašalo 132.500 ton v l. 1870, potem 330.000 ton

v l. 1880, je naraslo na 490.000 ton v letu 1890, ter znaša sedaj poprečno en milijon ton na leto. Kako je bilo to mogoče?

Zamorci so res zapustili plantaže; poznali so deželo, ter se radi tega naselili po gozdih kjer so bomo, a vendar neodvisno živeli. Namesto zamorcev so prišli beli. A prišli so prostovoljno kar trumoma. *Bilo je veliko preseljevanje evropskih izseljencev.* Naselilo se je v Brazilijo v prvi polovici pretečenega stoletja okoli 3000 oseb na leto. V letih 1855 do 1885 pa že 16.066 in od 1886 do 1892 celo povprek 98.415 na leto! Plantaže so se polnile z delavci in posestniki so bili brez skrbi.

Plantaže se pa tudi prav dobro obnesejo. Delavci se naselijo v celih družinah in vsa družina mora delati. Neki popotnik, ki je pred kakimi desetimi leti potoval po tamšnjih krajih, pripoveduje sledeče: »Osobe, ki se rabi pri obdelovanju zemljišč, kakor tudi v obrtnih strokah, obsega stotine družin ki stanujejo po vaseh in ki po svojem izgledanju spominjajo na čas sužnosti«. Pri tem so se pojavili plačani sužnji iz izobražene Evrope — večinoma Lahi — mnogo inteligentnejši nego afrikanški zamorci ter omogočili vporabo strojev pri obdelovanju. Naraščala je plodonosnost, stroški pa so se znižali.

In ravno te evropske razmere, ki so pripomogle brazilijanskim plantažnim posestnikom do cenih delavskih moči, so preprečile naraščanje odjemanja brazilijanskih pridelkov. Čeravno je kapitalistično izkoriščevanje odtegnilo mleko kmetskim družinam in ga oddalo mlekarjam; čeravno poznajo delavske družine mleko le v toliko, da si malo pobarvajo kavo, katera mora dostikrat nadomeščati kosilo, so vendar tudi ti sloji prisiljeni štediti kavo ter jo nadomeščati z raznimi pridatki, ki so dostikrat tudi zdravejši.

A to vse še ni zadosti. Tudi visoka carina na kavo močno ovira nje odjemanje. In to carino se namerava povišati.

V svrhu zvišanja kavinih cen so v Braziliji monopolizirali trgovino s kavo ter določili izvoz kave tako, da se zamore izvažati vsako leto le določena množina. Evropske banke so pri tem organiziranju oderuštva pridno pomagale s tem, da so brazilijanski vladi posodile denar in si dale za to zastaviti kavine zaloge. A to jim ni ničesar pomagalo. Množina kave je prevelika in revščina množine odjemalcev v Evropi še večja. Vsled tega ni bilo mogoče poljubno zvišati kavinih cen in plantažniki jadikujejo — kot bi bili avstrijski ali nemški agrarci.

Raditega so se lotili sedaj radikalnejšega sredstva ter hočejo sežgati kavo.

Plantažne delavce se izkorišča do kosti, a pridelek se pokonča. Približno eden milijon žakljev kave, vsak po 60 kg. težak, bode sežgan — in to samo v to svrhu da se plantažni posestniki v Braziliji in pa razne banke v Evropi lažje obogatijo. Med tem pa se trudijo in gladu umirajo milijoni revnega ljudstva samo da se polni nenasitno zrelo kapitalizma.

To je kapitalističen svet.

železniška nesreča povzročena po zločinu.

Dne 16. t. m. je na železnici sulmski med postajama Heimschuh in Fresing skočil vlak s tira. Pri tej nesreči sta bile dve osebi težko in njih več lahko ranjeni.

Proga je ravno na tem mestu na pomočju in v velikem ovinku. Ko je privozil vlak do ovinka, je zapazil strojevodja Neuhold, da leže čez tir težke traverze. Dal je nemudoma protiparo, a ni bilo več mogoče vlaka ustaviti, ker je bila zapreka preblizu. Na ta način je zavozil vlak naravnost v traverze, ki jih je zločinska roka tje položila. Stroj se je vzdignil in se prekucnil v globočino, ter potegnil seboj vozove. V jednem teh vozov je bilo 40 laških cestnih delavcev. Strojeva kolesa so molela na kvšku. K sreči se je pretrgala vozovna zveza, tako da so se vozovi prevrnili samo na stran. Najprej je bilo videti kakor bi bili vsi v vlaku se nahajajoči zmečkani, kar se k sreči ni zgodilo. Potniki so se rešili skozi okna iz vozov, ter so nepoškodovani pomagali rešiti ranjence. Eden izmed njih je tekel k stroju in izpustil paro, ter s tem zabranil še večjo nesrečo. Vlakovodja je ostal nepoškodovan, kurjač Gragor Panovetz pa je bil pod strojem ter kričal radi neznosnih bolečin. Morali so ga takorekoč iztrgati izpod stroja. Zlomljena mu je desna noga in vrhutega na desni strani ves poparjen z vrelo vodo ki se je zlivala iz kotla. Razen tega se mu je v desno nogo zasadil oster kos železa do kosti, ter povzročil veliko skelečo rano. Bil je za silo obvezan ter z prožnim vozičkom odpeljan v Heimschuh in od tam v Gradec v bolnišnico.

Izmed laških delavcev so bili trije težje ranjeni, katere so spravili na bližnjo postajo Heimschuh. Kmalu na to je prišel iz Lipnice pomožni vlak z delavci in železniškim zdravnikom Dr. Genalom. Od laških delav-

cev so prepeljali enega, najtežje ranjenega na njegovo željo v Mariborsko bolnišnico. Temu ranjencu je tudi noga zlomljena. Njegova tovariša sta ostala začasno v Lipnici. Eden od teh, Anton Kalzig, ki mu je tudi noga zlomljena je bil pozneje prepeljan v graško splošno bolnišnico.

Tehnik Karol Wessely, ki je bil namenjen v Gradec, je hotel skočiti iz voza ter v razburjenosti prebil šipo in se s tem ranil.

Da bi se vlak spravil iz tira, je bil čez tir položen železen težek traverz, ki je bil s kamenjem založen in s peskom pokrit, vsled česar strojevodja tega ni mogel hitro zapaziti.

Kakor se poroča, ostanejo ranjenci pri življenju.

Dopisi

Železničarska usoda je določila zopet tri sodruge, da primejo potno palico in odrinejo v druge kraje robotati in tlačniti za južno železnico. Dobri tovariši in zvesti sodrugi so nam bili nadsprevodniki: *Uršič, Lužar* in *Očko*. Radi tega si tudi štejemo v dolžnost jim pri njih odhodu zaklicati: Srečno pot!

Sodrugi! Ostanite tudi v tujini zvesti svojim načelom in spoštovanju ljubljanskih sodrugov Vam bode tudi v novi domovini gotovo. Tovarišem v Ljubnu in v Bozen-u pa čestitamo, da dobé v svojo sredo tako odločne moze, ki so vsaki čas privravljeni stati v prvih bojnih vrstah za našo pravično stvar.

Organizirani juž. železničarji.

Strojni inšpektor južne železnice gosp. Grundner je kaj čuden možak. Od dne do dne se prikazuje v drugih barvah in njegovim »podložnim« se usiljujejo misli, da mož stremi po ciljih, katerih niti sam ne pozna. Ko je prevzel svoj resor v Trstu, so ljudje mislili, da se bo dalo z možem pametno delati, tembolj, ker je vedno zatrdjeval, da je njegova naloga ta, vzgojiti južni železnici zadovoljne uslužbence, češ da je prepričan, da bo le v takem razmerju obavljanje službe tako, ki bo koristilo v prvi vrsti podjetju, torej akcionarjem.

Svoje, baje moderno prepričanje, je skušal uveljaviti v prvi vrsti v Trstu, pa se je moral po kratkem času prepričati, da je oreh, katerega se je lotil, za njegove zobe le pretrd. Kajti uslužbenstvo je spoznalo prozorne namene g. Grundnerja in je bilo precej iz početka strogo na straži. Mož je izprevidel, da zanj tu ne bo lavorik in preložil je svojo delavnico v kraj, ki je od nekdanj znan kot zbirališče zaspancev. Gosp. Grundner se je lotil ljubljanskih železničarjev spadajočih v njegovo področje in kar cela leta organizatoričnega in agitatoričnega dela niso mogla doseči, je dosegel on v razmerno kratki dobi. Ljubljanski južni železničarji delavnice in kurilnice so postali nezadovoljni in plod te nezadovoljnosti čuti vže danes prav neljubo g. Grundner sam in čutila ga bo še veliko bolj občutno v najkrajšem času uprava južne železnice, če se preje ne pomisli in ne pošlje g. Grundnerja tja, kamor spada.

Strojno osebje stoji že drugo leto v boju za človeške turnuse. Vsa le mogoča pota so se že v tem boju uporabila, razmere pa se do danes niso spremenile niti za las, in to samo radi tega, ker stoji vsegamogočni g. Grundner na avtokratičnem stališču: *Jaz in moja volja*.

Vsaka potrpežljivost ima svoje meje, to nas uči že zgodovina rimskih sužnjev, ki so napravili konec nekdanj najmogočnejši državi. Tako je tudi ljubljansko strojno osebje spoznačujoč neplodnost svojih poskusov, potom peticij, intervencij itd. prišlo do končnega zaključka, da se razmere drugače ne spremenijo, če se ne napravi odločilnega koraka in predložilo je ultimatum, zahtevajoč končno rešitev njih želja in pritožb.

Da se v tem ultimatu ni beračilo in prosjalo po bivših navadah, je pač naravno, če je znano, da se na prošnje doslej živ krst ni oziral. V kolikor pa nam je znano, je bil dopis popolnoma dostojen, seveda že po svoji naravi tudi odločen.

Ta možat nastop osebja je gosp. Grundnerja seveda presenetil, ki je v ljubljanskih uslužbencih menda videl same osličke in prišel je zato osebno, da reši, kar je še rešiti.

Tukajšni železničarji so bili na vse pripravljeni in izjavili so solidarno, da kot posamezniki ne obravnavajo več z gosp. Grundnerjem, temveč da je to mogoče le edino potem njih zaupnikov, katerim so dali potrebna navodila.

Gosp. Grundner je pri svojem prihodu pač spoznal kritično situacijo, ali kljub temu ni slušal pametnega glasu svoje slabe vesti, temveč je hotel z brutalnim nastopom napram zaupnikom zorobiti solidarnost osebja, v nadi, da uslužbenci niso edini. Mož se je temeljito zaračunal in nastop zaupnikov ga je lahko poučil, da so časi brutalnega terorizma na južni železnici za vedno odklenkali. Zaupniki, katere je mož v svoji brezmejni naivnosti obebno žalil, obrnili so mu hrbet in so odšli, ter mu s tem dokazali, da so pač pripravljeni obravnati v imenu svojih volilcev, da pa je pod njih častjo, razpravljati z ljudmi Grundnerjevega kalibra. Pozvali so takoj svoje tovariše, jim poročali o dogodljajih in sprejet je bil enoglasno predlog, da se pri ravnanju z vso odločnostjo protestira, proti nastopu inšpektorja Grundnerja, ki s svojim nastopom žali celo kategorijo uslužbencev, ki so vedno vršili vestno svojo nalogo napram upravi.

Da je s tem korakom stopila vsa stvar v jako kritičen stadij, je menda vsakemu zdravemu človeku jasno in bodočnost bo pokazala, če dopušča uprava take dogodljaje nekaznovane napram svojim uslužbencem. Besedo ima sedaj uprava južne železnice.

Zasluzena zahvala bi se lahko izrekla za inteligentni nastop deželnega poslanca in občinskega svetnika ljubljanskega, Josipa Turka, napram skladiščnemu predstojniku južnega kolodvora v Ljubljani. To človeče si domišljuje, da je z deželnozborskim mandatom dobil tudi neomejeno pravico, kazati svojo surovo prevzetnost, kjerkoli se mu to poljubi.

Mi bi se sicer za stvar ne brigali, kajti pravzaprav bi morali tukajšnjim uradnikom, ki so bili vedno pohlevna lestva liberalni ošabnosti, privoščiti, da se jim njih trud tako čedno plačuje. Da pa dvigujemo svoj glas, je vzrok v tem, ker nas mora biti sram, služiti podjetju, katerega reprezentante vsaki domišljavec lahko zmerja in terorizira. Če bi si gosp. Turk dovolil tak nastop napram skladiščnemu delavcu, kakor si ga je dovolil pred kratkem napram predstojniku, tedaj mu garantiramo, da bi naletel na napačni naslov in povedalo bi se mu na odločen način, da je tudi on za podjetje človek, kakor vsak drugi, ki se mora pokoriti predpisom.

Če bodo uradniki iz takega početja izvajali konsekvence ne vemo; sicer nam je pa tudi vse eno; Zabeležili pa smo stvar zaradi tega, da opozorimo onih par duševnih revčkov, ki agitirajo za N. D. O., kaj imajo pričakovati od ljudi, katerim sedaj na konja pomagajo. Zasluzena zaušnica tudi njim ne izostane. *Rd. st.*

DOMAČE VESTI

N. D. O. v Ljubljani, odnosno njena šišenska podružnica razpošilja zopet fehtarske pole, sedaj po Šiški, kjer se poslužuje še ene fraze, katera v Ljubljani seveda ne bi bila nič žalega. Da se bolje spozna infamija te zalege, naj navedemo besedilo tega beračenja:

Velecenjeni gospod! Kakor Vam je znano, ustanovila se je v Spodnji Šiški po-

družnica »Narodne delavske organizacije«, N. D. O. je že v kratkem času svojega obstoja pokazala svojo življensko moč ter dokazala, da hoče z vztrajnim in energičnim nastopanjem, na podlagi narodne samopomoči pomagati slovenskemu delavstvu do boljšega položaja. Ker razne internacionalne organizacije izrabljajo naše delavske mase samo kot številni material ob raznih volitvah itd. je samoumevno, da bode »N. D. O.«, ko iztrga delavstvo iz teh rok, ogromno pripomogla k celotnemu narodnemu razvoju. V Sp. Šiški n. pr. je edino socialno-demokratska stranka tista, ki z otroci svojih pristašev polni šulferajnsko šolo ter na ta način pripravlja nemštvu pot, da bi se ojačilo, zlasti z ustanovitvijo c. kr. železniških delavnic. Poznavajoči Vaše narodno čuvstvo, usojamo si vabiti Vas, da tudi Vi pristopite kot podporni ali pa ustanovni član ter nas tako moralno utrdite in materialno podprete, na potu k našim ciljem. Ustanovnine je enkrat za vselej 50 K. Podpornina 6 K na leto. V nadi, da Vas lahko beležimo v vrste blagohotnih podpornikov »N. D. O.«, se v naprej zahvaljujemo: Julij Cuznar, t. č. blagajnik. Oto Vamberger, t. č. tajnik. Peter Peharič, t. č. predsednik. NB. V slučaju, da pristopite k »N. D. O.« v gori navedenem smislu, izvolite se poslužiti našega poverjenika, ki Vas v najkrajšem času obišče.

Zanima nas nekoliko stavek o šulferajnski šoli. Trditev, da polni to šolo edino socialno-demokratska stranka z otroci svojih pristašev, je navadna narodnjakarska laž, katero seveda le prebijamo, ne da bi se ob njej ogorčali. Zakaj laž je svakdanji zizibambulovski kruh. Šulferajnska šola v Šiški je, to vedo vsi poznavalci šišenske zgodovine zadnjih let, posledica reakcionarne občinske politike, ki so jo vodili najbolj zagriženi nasprotniki napredka in kulture, naj so se tudi odevali s plaščem napredništva. Tem mračnjaškim magnatom ni bila šola nikdar nič drugega kakor breme, ki so ga sovražili iz dna duše. Z zanemarjanjem svoje šole os gladili pot šulferajnski. Toda to je le ena plat; druga je pa ta, da ne more živ krst, če ima kaj pravičnosti v sebi, odrekati nemškim staršem pravice, pošiljati svoje otroke v nemško šolo, kakor zahtevamo povsod tudi za slovenske otroke priliko, da obiskujejo slovenske šole. Če so v Šiški pri železnici Nemci, je smrdeče barbarstvo, ako jim kdo to očita. Koliko je slovenskih železničarjev na nemških postajah! Železničar je — to bi tudi visoki duhovi pri »N. D. O. lahko vedeli — sluga, ki mora slušati, če dobi ukaz, da nastopi službo tualitam. Ko se je izročila nova železnica prometu, niso bile trume železničarjev premeščene na Jesenice, v Gorico, v Trst, nič vesele in srečne. Pri vseh mogočih inštancah so posili, naj ih ministerstvo premesti v druge kraje. Ali je njihova krivica, da se jim niso izpolnile želje? Družbica, ki nosi ime N. D. O., hoče veljati za delavsko; voditi ves boj proti delavcem, beračiti za denar pri nedelavcih, je pa početje, ki zadostno karakterizira »delavski« značaj te liberalne zadnje straže.

Papež in žensko gibanje.

Pred nekaterimi tedni je sprejel papež deputacijo »imenitnih« laških in francoskih ženskih zvez, ter se izrazil v svojem nagovoru *proti vsakemu stremljenju po ženski ravnopravnosti*, posebno pa proti gibanju v dosego volilne pravice. Rekel je med drugim, da ženska ne more bit nikoli z možem na eni stopinji ter na ta način ne more uživati enakih pravic kakor možki.

Seveda je ta izjava neprijetno iznenadila gotove kroge. Hitro nato so se potrudili nekateri rimsko-katoliški listi, da bi to odurnost malo olepšali in nje želo prikrili. V angleškem jeziku pisan klerikalni tednik »Rim« natvezuje svojim čitateljem sledeče: »Predsednica laške organizacije je prečitala

adreso, v kateri se povzdiguje „sodelovanje ženskih zvez pri velikem delu Njegove svetosti za prenovljenje vseh stvari v Kristu“. V odgovoru je omenjal Pij X. nektera glavna vprašanja novodobnega ženskega gibanja, ter izrekel: „Zmota je, če ima žena iste pravice in isto socialno nalogo kakor mož. Ona ni moževa sužnja in ne njegova dekla, temveč njegova tovarišica in pomočnica. Naloge obeh so različne, pa enako vzvišene in se soglasno združujejo v tvoritvi družine in v vzgajanju potomstva“. A vendar ni žensko delovanje navezano samo na dom, temveč ima tudi socialne naloge. Papež je nadaljeval:

„Želim, da se resno oprite vzgojne naloge in ste pripravljene s trdnimi pravili za vzgojevanje in izobraževanje mladine. Dandanes je v navadi razvajanje otrok, ker se šiba premalo rabi; stariši menijo, da postanejo otroci dobri kristjani in dobri državljani, če se jih gladi in poljubuje. Nadalje morate stremeti za tem, da postanete dobre gospodinje. Pred vsem pa bodite skrbne in dosledne v izpolnjevanju verskih dolžnosti, ter imejte vedno pred očmi, da le pobožna žena gospodari v hiši in v srcu svojega moža, ter da je obema pogubo, če je žena brez vere“.

Da imajo tudi te papeževe izjave znak nezmotljivosti, bode dvomil tudi marsikateri prav dober kristjan. Posebno pa to velja o rabi šibe pri odgojiti otrok. Moderno vzgojeslovje je že davno odpravilo srednjeveško naziranje, da bi se otroku zamogla s šibo izteptati slabe lastnosti, in se mu ob enem dobre vteptati. In po papeževem mnenju je šiba celo neobhodno potrebna za vzgojo dobrih kristjanov. (Kaj pa, ko bi se začelo s tem pri glavah?! Morebiti bi imeli potem boljše kristjane nego jih imamo sedaj).

Ta papeževa nakana po mnenju omenjenega tednika ni bila javna, temveč bili so to zasebni pogovori. Pij X. je rekel, da se ne vjema z žensko demagogijo. On ne želi, da bi ženske postale člani parlamentov in kongresov, temveč želi, da se živahno in javno pečajo z vprašanjem o svetosti družinskega življenja, o vzgoji mladine, ter o izboljšanju moralnega in materialnega položaja delavk itd.

Kakor vidimo, je to, v kljub vsem olajševalnim poskusom, vendarle odklanjanje ženskega gibanja, ki stremi po ravnopravnosti. To nas mora tembolj iznenaditi, ker v nekterih deželah, kakor n. pr. v Belgiji in Nemčiji klerikalci niso več v starem nazadnjaštvu nasprotni naprednim ženam. Sicer tudi ti še nočejo pripoznati ženske ravnopravnosti, a se vendar čutijo prisiljeni že iz strankarskih vzrokov, polagoma popuščati v svojem odporu proti podelitvi političnih pravic, ki naj se dajo ženam. Gibčno in vitko se je katoliška cerkev tam vedela prilagoditi istočasnim razmeram. Uvidela je, da se ženska politična emancipacija ne more več zadržavati, temveč da zamore svoj čas mogočno okrepiti gospodarstveni in politični vpliv klerikalizma v gospodujočih slojih. Ker se nikjer ne nahaja dogma proti ženski politični emancipaciji zamorejo črnuhi podati tuintam male koncesije novodobnemu ženskemu gibanju. Pride še dan, ko bode papež dajal svoj blagoslov ženskemu gibanju po ravnopravnosti. — Seveda le tedaj, ako se da voditi edinozveličavni cerkvi.

Seveda ti papeževi opomini in želje ne bodo več mnogo zalegli, ker srednji vek je že minil in z njim vred neomenjena oblast kutonoscev. To vedo tudi žene in se po tem ravnaajo, ker tudi njim je napočila jutranja zarja spoznanja, da jih hoče cerkev obdržati le v sužnosti za dosego svojih sebičnih namerov.

Železničarji! Zahtevajte povsod Vaš strokovni list „Železničar“.

Nova avtomatika pri c. kr. državnih železnicah.

Železniško ministerstvo je v XXXVII. številki svojega uradnega lista obelodanilo odlok od dne 10. julija t. l. s katerim se na novo urejuje imenovanja in pomaknenja poduradnikov in uslužbencev c. kr. državnih železnic. Ta odlok priobčujemo tu zdolaj. Kakor je znano, je bil lanijskega leta predlog za 20 milionsko zvišanje proračuna v svrhu izboljšanja železničarskih gmotnih razmer v državnem zboru od meščanskih strank odklonjen. Razburjenje vsled tega postopanja je bilo vsled tega izdajstva železničarjev toliko, da se je vlada videla prisiljena predložiti zakonski načrt, glasom katerega naj bi se stavil v proračun znesek 18 milijonov kron in to za izboljšanje plač državnih uslužbencev v državnih podjetjih. Od tega zneska je pripalo železničarjem 8,3 milijonov kron, ki je bil kot naknadni kredit za leto 1908. postavljen v proračun za železniško ministerstvo. S to svoto ter z nadaljnim zneskom 1,7 milijonov kron za uradnike je železniško ministerstvo obljubilo, da stori celo vrsto korakov izboljšanje mizerne gmotne stanja državnoželezniškega osebja, o čemur smo obširneje že poročali v jeseni lanijskega leta v svojem glasilu. Mej onimi izboljšanimi moramo omeniti posebej skrajšanje napredovalne dobe v plačilni stopinji 1000 kron od 3 na 2 leti. Ravno tega nujnega in od celokupnega osebja toliko željenega izboljšanja pa c. kr. železniško ministerstvo v svoji novi avtomatiki ni vpoštevalo. Kakor posnemamo iz zapisnika seje centralnega odbora personalne komisije uslužbenske sekcije, — ta zapisnik priobčamo tu spodaj — je železniško ministerstvo po predsedniku personalne komisije, sekcijememu svetniku Dr. Boes-u izjavilo, da se skrajšanje napredovalne dobe ni nikdar obljubilo, nego da je železniško ministerstvo le v splošnem izjavilo, da se izboljšanje avtomatike izvede glede zvišanja začetnih plač uslužbencev in onih poduradniških mest, ki tvorijo prva namerščenja, nadalje na skrajšanje napredovalnih terminov in na premeščenje več kategorij v višje skupine, in da si železniško ministerstvo realiziranje teh odredb mora pridržati. To je enostavno prazen izgovor železniškega ministerstva. To je ono izjavilo šele tekom pogajanj z eksekutivnim komitejem koaliranih organizacij in to pri 4. točki zahtev, obseženih v predloženi spomenici, to je pri točki „o izboljšanju avtomatike poduradnikov in uslužbencev“.

Ozirom na tako izjavo sta poslanca sodr. Tomschik in sodr. Müller odločno protestirala proti takemu zavijanju oziroma proti taki spremenitvi že danih koncesij, ki pomenja poslabšanje obljubljenih izboljšanj. Zastopniki železniškega ministerstva, ki so vodili pogajanja z eksekutivnim komitejem, so izjavili, da se na kako poslabšanje nikakor ne misli. Moralna dolžnost železniškega ministerstva je bila, da pri realiziranju koncesij glede izboljšanja avtomatike izvede tudi obljubo glede skrajšanja napredovalne dobe v plačilnem razredu 1000 kron od 3 na 2 leti.

Centralni odbor naše organizacije se je s to stvarjo že pečal ter sta poslanca sodr. Tomschik in sodr. Rud. Müller po njegovem nalogu že posredovala pri železniškem ministerstvu da se dvoletna napredovalna doba v plačilnem razredu 1000 kron čimprej izvede. Seveda bode organizacija storila vse, da se ta splošna in upravičena zahteva tudi gotovo realizira.

Kakor doznajemo, so izdale že intervencije imenovanih dveh poslancev sodr. Tomschika in Müller-ja. Železniško ministerstvo je namreč še oficijelno izjavilo, da poskusi vsa sredstva v svrhu, da doseže od strani finančnega ministerstva za to nadaljno izboljšanje potrebno dovoljenje.

K tej izjavi moramo mi pač pripomniti, da pričakujemo z vso gotovostjo uresničenja gornjih besed in da se že koncedirano skraj-

šanje napredovalne dobe v plačilnem razredu 1000 kron za prizadete uslužbence uvede čimprej in sicer z veljavo od 1. januarja 1909 naprej.

Nova avtomatika je taka le:

Uradne odredbe in objave.

Odlok železniškega ministerstva od 8. julija 1909 štev. 14.535, izdan na vse organe, glede ureditve plač kakor tudi imenovanj in napredovanj poduradnikov in uslužbencev avstrijskih državnih železnic.

Na podlagi določb §§ 6 (točka 2) in 19 organizacijskega statuta za državno železniško upravo se v sporazumljenju z c. kr. finančnim ministerstvom razveljavljajo določbe, izdane z odlokom železniškega ministerstva od dne 30. aprila 1907, štev. 23.200 (objavljene v XXIV. številki uradnega lista iz leta 1907) in se plače, imenovanja in napredovanja poduradnikov in uslužbencev avstrijskih državnih železnic z veljavo od 1. januarja 1909 naprej urejujejo tako-le:

1. Uporabljene kategorije poduradnikov, kakor tudi zneski letnih plač, določenih za posamezne kategorije in pa visokost dunajske stanarine so naznačeni v tej-le tabeli:

Plačilni šema za poduradnike.

Skupina	Uporabna kategorija	plača	Stanarina na Dunaju
		k r o n	
A	Delavniški mojstri v glavnih, obratnih in signalnih delavnicah kakor tudi v električnih zavodih in strojevodni mojstri	3400	1000
		3200	
		3000	
		2800	
		2600	800
		2400	
		2200	700
		2000	
		1800	600
		1600	
B	1. S začetno plačo 1200 kron: Strojvodje, strojniki, oficijantje, ladijevni strojniki, skontisti, postajni mojstri (postajni ekspedijentje), vozovni mojstri, preiskovalci vozov, delavniški delovodje, vlakovni revizorji	3000	1000
		2800	
		2600	800
		2400	
		2200	700
		2000	
		1800	600
		1600	
	2. S začetno plačo 1200 kron: Prožni, mostovni, poslopni in signalni mojstri, delavniški mojstri v razvestljalnih in impregnacijskih zavodih	1400	500
		1300	
		1200	400
		1200	
C	Mojstri v razsvetljarnah, tolmači, mojstri v lukah, kancelisti, skladišni mojstri, nadsprevozniki, placmojstri, krmarji, podkrmarji.	2600	800
		2400	
		2200	700
		2000	
		1800	600
		1600	
		1400	500
		1300	
		1200	400

Na mesto dosedanjih „delavniških mojstrov v bločnih delavnicah“ stopajo „delavniški mojstri v signalnih delavnicah“. Ker se je ustvarila nova kategorija „delavniških vodij“, (Werkführer), tedaj bode mogoče imenovati poduradnikom one delavniške naddelovodje Oberwerkmänner) oziroma delavniške delovodje (Werkmänner), ki tudi delajo kot delovodje, to seveda v mejah normiranja in v kolikor bo mest prostih.

2. Uporabne kategorije uslužbencev, kakor tudi visokost letnih plač in stanarine na Dunaju so obsežene v naslednji tabeli:

Plačilni šema za uslužbence.

Skupina	Uporabna kategorija	plača	Stanarina na Dnnaju
k r o n			
A	Svetilniški nadgledniki, mostni ključavničarji, tiskarji, pisarniški pomočniki, vlakovodjevi namestniki, skladišni nadgledniki, nadkurjači, oberverkarji, strežniki pri pumpah, namestniki ladijevskih strojnikov, signalni ključavničarji, premikaški nadgledniki, vozni nadgledniki	1800	600
		1700	
		1600	600
		1500	
		1400	500
		1300	
		1200	400
		1100	
B	Prožni delovodje (Bahnrichter), bločno signalni slugi, hišni nadgledniki, pisarniški slugi, sprevozniki, lokomotivni kurjači, matrozi, vodje motorjev, nadpremikači, portirji, ladijevski kurjači, kurjači stabilnih kotlov, postajni nadgledniki, čuvajski kontrolorje, zapisovalci vozov, „Werkmänner“	1600	600
		1500	
		1400	500
		1300	
		1200	400
		1100	
		1000	350
		900	
C	Pisarji prevoznih listov, lampisti, skladišni slugi, premikači, snažilci vozov, delavniški pomočniki, čuvaji	1400	500
		1300	
		1200	400
		1100	
		1000	350
		900	

Do sedaj obstoječe kategorije tiskarjev voznih listkov, namestnikov postajnih mojstrov in paznikov pri vratih se opustijo, kategorija mostovnih ključavničarjev se pa na novo vpelje.

3. Potom prvega nameščenja in sicer po končanju pripravljane službe ki jo prosilec prestat v dlnarski službi z dnevno mezdo se spopolnijo sledeča mesta, in sicer :

a) mesta, uvrščena v uporabne kategorije poduradnikov in sicer prožnih mojstrov, mostovnih mojstrov, tolmačev, poslopih, signalnih, postajnih ter delavniških mojstrov v glavnih, obratnih in signalnih delavnicah in v električnih, razsvetljalnih in impregnacijskih zavodih ;

b) mesta uvrščena v uporabnih kategorijah uslužbencev in sicer prožnih delovodij, mostovnih ključavničarjev, (vrtilcev), hišnih nadzornikov, pisarniških uslužbencev, pisarniških pomočnikov, sprevoznikov, pisalcev nakladnih listov, lampistov, strojevodjevih namestnikov, lokomotivnih kurjačev, skladišnih nadzornikov, skladišnih slug, strojnih nadzornikov, pomorščakov, motornih vodjev, nadkurjačev, strežnikov sesalk, kurjačev na ladajah, nameščencev ladijevskih strojevnikov, signalnih ključavničarjev, kurjačev pri stalnih kotlih, postajenadzornikov, postajnih slug, premikačev, čuvajev, voznih nadzornikov, voznih snažilcev, voznih pisalcev, delovodnih pomagačev in delovodjev.

Potom imenovanja po povoljni uporabi na primernem nižjem mestu nižje železniške službe se popojnijo :

a) V vporabne kategorije uvrščena poduradniška mesta razsvetljalnih mojstrov, mojstrov luke, strojevodjev, skladišnih mojstrov, strojnih mojstrov, strojevnikov, nadsprevoznikov, oficijantov, tržnih mojstrov, ladijevskih strojevnikov, skotistov, krmarjev, podkrmarjev, vozovnih mojstrov, vozovnih pregledovalcev, delovodjev in vlakovnih nadzorovalcev ;

b) V vporabne kategorije uslužbencev uvrščena mesta razsvetljalnih nadzornikov, bločno signalnih slug, nadpremikačev, naddelovodjev, premikaških nadzornikov, čuvajskih nadzornikov.

Natančnejše določbe o službenih izpitih se nahajajo v izpitnih predpisih.

Mesta kancelistov se popolnijo brez izpitov dosledno le s takimi poduradniki, kateri, čeravno še za službo sposobni, ne morejo več opravljati eksekutivne službe in katere je posebej vpoštovati radi daljšega vestnega opravljanja službe ; v kategorijo uslužbencev uvrščena mesta vratarjev v postajni službi, je izpolniti brez izpitov s zaslužnimi možmi, ki ne morejo več opravljati vožne službe in ki so še za to službo sposobni.

Za eksekutivno službo nesposobne a vendar še za službo sploh sposobne uslužbence ostalih vporabnih kategorij je po možnosti uvrstiti brez poprejšnjega izpita vporabne kategorije vratarjev (izvzemši pri postajni službi), pisarniških slug, skladišnih slug (v založnih skladiščih), hišnih nadzornikov, potnih, vhodnih in nočnih čuvajev ; v slučaju, če bi si želili takšni uslužbenci po svoji uvrstitvi v te porabne kategorije primernih višjih mest, morajo za ista napraviti prej začasno opuščeni izpit.

4. Službeno-starostne osobne doklade se bodo podelile :

a) poduradnikom v skupinah B in C po preteku petih let v za njih vporabno kategorijo določeni najvišji plačilni stopnji dosluženih let, v znesku letnih 100 kron ;

b) uslužbencem v skupinah B in C po preteku petih let v za njih vporabno kategorijo določeni najvišji plačilni stopnji dosluženih let v znesku 100 kr.

5. Posebne pravice, ki so bile prej v zvezi s pristojnostjo posameznih plačilnih kategorij ostanejo tudi za naprej v zvezi s prejšnjim plačilnim kategorijam primernimi plačilnimi stopnjami.

6. Uvrstitve pomožnih poduradnikov in pomožnih uslužbencev v poduradniško, oziroma uslužbeno kategorijo, prestavljanje poduradnikov in uslužbencev v druge vporabne kategorije, ki omogočijo dosego višje končne plače, kakor tudi prestavljanje uslužbencev v poduradniško kategorijo se bode vršilo potom imenovanja.

7. Prestavljanje poduradnikov in uslužbencev v višjo plačilno stopnjo v isti vporabni kategoriji se vrši potom napredovanja v natančno določenih rokih, ki so navedeni v sledečih tabelah :

Napredovalni šema za poduradnike.

Uporabna kategorija	P l a č a											
	1200	1300	1400	1500	1600	1800	2000	2200	2400	2600	2800	3000
	v k r o n a h											
	l e t											
Skupina A	—	—	3	3	3	3	3	3	3	3	5	5
Skupina B	3	3	3	3	3	3	3	3	5	5	0	—
Skupina C	3	3	3	3	3	3	3	3	0	—	—	—

Opomba : 0 = ostanek službenega časa.

Onim vslužbencem ki so pred svojim imenovanjem poduradnikom služili na manj pet let v razredu uslužbencev, se tri- in petletna doba skrajša po jedno leto.

Napredovalni šema za uslužbence.

Uporabna kategorija	P l a č a									
	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800
	v k r o n a h									
	l e t									
Skupina A	—	—	3	3	3	3	3	3	3	0
Skupina B	—	—	2	3	3	3	3	3	0	—
Skupina C	—	—	2	3	3	3	3	0	—	—

Opomba : 0 = ostanek službenega časa.

8. Napredovanje se vrši pravilno po preteku zgoraj določenih rokov in sicer

enako z imenovanji le z veljarnostjo od 1. januarja in 1. julija vsakega leta.

Če je poduradnik ali pa uslužbenec vsled sposobnostnega popisa sposoben za „izvanredno“ napredovanje, se bode isto izvršilo v prvem po roku tega popisa sledečem napredovalnem roku za pol leta prej, nego bi se isto izvršilo v navadno določenem času ; okrajšanje nadaljnih napredovalnih rokov na podlagi istega sposobnostnega popisa se ne vrši, a vendar je v slučajih, kjer pride popisovalni rok z naslednjim rednim napredovalnim rokom skupaj, to vpoštovati v serho skrajšanja pri naslednjem roku, ki je v isti popisovalni dobi.

Napredovanje se oprira toliko časa, dokler se nahaja v sposobnostnem popisu poduradnika, oziroma uslužbenca le en četrti red (nezadostno), ali pa če ni njegovo službeno zadržanje brez ugovora.

Vsled vsake v § 92, odstavek 3, točka 1 do 3 službenega reda za uslužbence c. k. avstrijskih državnic železnic omenjene disciplinarne kazni se podaljšajo dve-in-triletni napredovalni roki za eno leto ; pri petletnih rokih se izvrši enoletno podaljšanje le v slučaju disciplinarne kazni po § 91, odstavek 3 točka 3 službenega reda.

9. Imenovanje pomožnega poduradnika ali pomožnega uslužbenca poduradnikom, oziroma uslužbencem, nadalje imenovanje poduradnika ali uslužbenca v eno drugo vporabno kategorijo, ki omogoči dosego višje končne plače, kakor tudi imenovanje uslužbenca poduradnikom, se toliko časa ne sme izvršiti, dokler se nahaja v klasičijskih podatkih le en tretji red (zadostno), ali pa če ni službeno zadržanje brez ugovora.

10. Dokler traja disciplinarna obravnavna, ne more dotični napredovati ali pa imenovan biti.

11. Dosedaj omenjene določbe ne vplivajo na predpise o podelitvi služb doslužbenim podčastnikom, ki ostanejo nespremenjeni.

12. Kot prehodne določbe veljajo :

a) Vsem do inkluzivno 1. januarja 1909 iz uslužbencev nastalim poduradnikom, se skrajšajo tri-in-petletni roki brez ozira na čas, ki ga je dotični doslužil kot uslužbenec. Nadalje bodo vsi do inkluzivno 1. januarja 1909 poduradnikom imenovani uslužbenci z ozirom na dobo rednih napredovalnih rokov enaki onim, ki izhajajo iz uslužbenkih vrst.

b) Da se vsled zvišanja začetnih plač, ki bi povzročilo enakost v plači še dalje vslužbenih poduradnikov in uslužbencev z uslužbenci nižjega reda brani kolikoli je zamogoče, se bode primerno premaknil naslednji redni napredovalni rok, ter je čas prihodnjega rednega v sledeči tabeli, ter izrecno javimo, da je mogoče ta rok vsled popisa za »izvanredno« napredovanje okrajšati, oziroma pri manji sposobnosti ali pa vsled disciplinarne kazni podaljšati.

Uvrščanje poduradnikov in uslužbencev v plačilni šema,

veljaven od 1. januarja 1909 naprej.

Natančnejše označanje uporabne kategorije		Uvrščanje	normalno napredovanje			
		1. janu- varja 1909	v plačilni razred			
			k r o n			
			1000	1100	1300	1600
		v plačilni razred	d n e			
		kron				
Prožni, - mostovni, - po- slopni - in signalni moj- stri kakor tudi delav- niški mojstri v razsvet- ljevalnih in impregna- cijskih zavodih,	ki so dosegli plačilno stopinjo 1400 kron s 1. januarjem 1909 po dose- daj obstoječih normah	1400	.	.	.	1. januarja 1911
	ki s 1. januarjem 1909, po dosedaj veljavnih normah, niso dosegli pla- čilne stopinje 1400 kron, toda so do tega termina že več nego leto dni bili v plačilnem razredu 1300 kron	1400	.	.	.	1. julija 1911
	ki so dosegli plačilni razred 1300 kron s 1. januarjem 1909 po dose- daj veljavnih normah, ali pa, ki ra- čunši do tega dni, niso stali preko jedno leto v plačilnem razredu 1300 kr.	1400	.	.	.	1. januarja 1912
	ki s 1. januarjem 1909, po dosedaj veljavnih normah niso še dospeli v plačilni razred 1300 kron, so pa, ra- čunši do tega dne, že preko jedno leto bili v plačilnem razredu 1200 kron	1400	.	.	.	1. julija 1912
	ki, računši od 1. januarja 1909 na- zaj, niso stali dalje nego jedno leto v plačilnem razredu 1200 kron	1400	.	.	.	1. januarja 1913
	Nameščenje 1. januarja 1909	.	.	.	.	1. januarja 1913
Nameščenje tu zgoraj naznačenih uslužbencev z novo začetno plačo 1400 kron	Nameščenje 1. jul. 1909 in 1. jan. 1910	.	.	.	.	1. julija 1913
	Nameščenje 1. julija 1910 in kasneje	.	.	.	.	po novi tabeli
Namestniki postajnih mojstrov	ki so 1. januarja 1909 po dosedaj veljavnih normah dospeli v plačilni razred 1200 kron	1200	.	.	.	1. janu- varja 1911
	ki s 1. januarjem 1909, po dosedaj veljavnih normah niso dospeli v pla- čilni razred 1200 kron, so pa, računši do tega dne, že preko jedno leto stali v plačilnem razredu 1100 kron	1200	.	.	.	1. julija 1911
	ki so s 1. januarjem 1909 po dose- daj veljavnih normah niso dosegli plačilni razred 1100 kron ali pa, ra- čunši od tega časa nazaj, niso še preko jedno leto stali v plačilnem razredu 1100 kron	1200	.	.	.	1. janu- varja 1912
	ki s 1. januarjem 1909, po dosedaj veljavnih normah, niso dosegli pla- čilni razred 1100 kron, toda so, ra- čunši od tega dne nazaj, bili že preko jedno leto v plačilnem raz- redu 1000 kron	1200	.	.	.	1. julija 1912
	ki so dosegli plačilni razred 1000 kr. s 1. januarjem 1909 po dosedaj ve- ljavnih normah, ali pa, ki, računši do tega dne niso stali preko jedno leto v plačilnem razredu 1000 kron	1200	.	.	.	1. janu- varja 1913
	ki s 1. januarjem 1909, po dose- daj veljavnih normah niso dosegli plačilnega razreda 1000 kron, a so, računši od tega dne nazaj, bili vsaj pol leta v plačilnem razredu 900 kr.	1200	.	.	.	1. julija 1913
Postajni mojstri	Nameščenje s 1. januarjem in s 1. julijem 1909, ter s 1. janu- varjem 1910	.	.	.	.	1. janu- varja 1914
	Nameščenje s 1. julijem 1910 in s 1. januarjem 1911	.	.	.	.	1. julija 1914
	Nameščenje s 1. julijem 1911 in kasneje	.	.	.	.	po novi tabeli
Uslužbenci z doseda- njo začetno plačo 900 kron (izvemši na- mestniki postajnih mojstrov),	ki so dosegli plačilni razred 1000 kron s 1. januarjem po dosedaj veljavnih normah	1000	.	.	.	1. janu- varja 1912
	ki po dosedaj veljavnih normah s 1. januarjem 1909 niso dosegli plačilnega razreda 1000 kron, toda so od tega časa nazaj računši, bili že več nego pol leta v plačilnem razredu 900 kron	1000	.	.	.	1. julija 1912
	ki, računši od 1. januarja 1909 nazaj, niso bili dalje v plačilnem razredu 900 kron, nego pol leta	1000	.	.	.	1. janu- varja 1913

Poziv prožnim delavcem

na južni železnici!

Gosp. Pichler hoče prepre-
čiti stavko prožnih delavcev
s tem, da jim ne dovo-
ljuje dopusta, ki ga potrebu-
jejo za shod, v Ljubljani dne
2. avgusta t. l. Iz raznih krajev
prihajajo pritožbe, da se prošnje
za ta dopust kratkomalo za-
vrčajo.

Obrnili smo se vsled tega
do centrale Splošnega pravo-
varstvenega in strokovnega
društva na Dunaju, katero nam
je izjavilo, da se s Pichlerjem
sploh ne bode več obravnavalo.

Pozivljemo vas „**oberba-
varje**“, da **brez ozira na
to, ali ste dobili dopust
ali pa ne, pridite dne
2. avgusta t. l. v Lju-
bljano na napovedan
shod**. Kdor nima korajže priti
na shod brez dovoljenega do-
pusta, ta tudi ne bode imel
**poguma, na dan 3. avgusta
vstopiti v stavko**.

Sedaj je čas, prožni delavci,
da si pomorete. Bodite pogumni,
ker korajša velja in zmaga
je Vaša.

Vršijo se sledeči shodi

Dne 3. avgusta t. l. se vrši javen že-
lezničarski shod v Zidanem Mostu. Poročata
sodr. Kopač iz Trsta in sodr. Weigl z Du-
naja. Sodrugi ne zamudite tega važnega
shoda; vdeležite se ga vsi.

Dne 14. avgusta t. l. se vrši v Trstu,
v veliki dvorani delav. doma, v ulici Boschetto
št. 5, javen železničarski shod za vse tržaške
skupine. Vabljeni so tudi sodrugi, ki delujejo
v blizini Trsta.

Dnevni red: Poročilo voljenih članov po-
klicne zavarovalnice proti nezgodam za avstr.
železničarje.

Poročata odbornika te zavarovalnice so-
druga Karol Wild in Alojzij Beck.

Ta shod je vrlo važen, ker njega dnevni
red vsebuje jedno najvitalnejših točk železni-
čarskih zahtev. Vsled tega smo uverjeni, da
se ga vdeležijo vsi železničarji. Na svidenje.

Na znanje!

Na Jesenicah se je dne 26. julija t. l.
vršil občni zbor tamošnje podružnice. Po-
tančnosti zborovanja in pa novoizvoljeni od-
bor priobčimo v prihodnji številki.

Natančneje označenje uporabne kategorije		Uvrščenje	normalno napredovanje			
		1. januarja 1909	v plačilni razred			
			k r o n			
			1000	1100	1300	1600
		v plačilni razred	d n e			
		kron				
Nameščenje uslužben- cev, označenih v ravno predstoječi ru- briki z novo začetno plačo 1000 kron	Nameščenje s 1. januarjem	.	.	1. janu- varja 1913	.	.
	Nameščenje s 1. julijem 1909 in s 1. januarjem 1910	.	.	1. julija 1913	.	.
	Nameščenje s 1. julijem 1910	.	.	1. janu- varja 1914	.	.
	Nameščenje s 1. januarjem 1911 in kasneje	.	.	po novi tabeli	.	.
Dosedajšnji tiskarji, pisarniški pomočniki, nadkurjači in strež- niki pri sesalkah,	ki so s 1. januarjem 1909 po do- sedaj veljavnih normah dosegli plačilni razred 1000 kron	1000	.	1. janu- varja 1912	.	.
	ki s 1. januarjem 1909 po dose- daj veljavnih normah še niso do- segli plačilnega razreda 1000 kron toda so računši od tega dne nazaj bili že več nego pol leta v plačil- nem razredu 900 kron	1000	.	1. julija 1912	.	.
	ki so s 1. januarjem 1909 po do- sedaj veljavnih normah dosegli plačilni razred 900 kon, ali pa od tega dne nazaj računši, niso še bili preko pol leta v plačilnem razredu 900 kron	1000	.	1. janu- varja 1913	.	.
	ki s 1. januarjem 1909 po dose- daj veljavnih normah niso še do- segli plačilnega razreda 900 kron, toda so od tega dne nazaj računši, bili že preko pol leta v plačilnem razredu 800 kron	1000	.	1. julija 1913	.	.
	ki računši od 1. januarja 1909 nazaj, še niso bili preko pol leta v plačilnem razredu 800 kron	1000	.	1. janu- varja 1914	.	.
Nameščenje uslužben- cev označenih v ravno predstoječi rubriki z novo začetno plačo 1000 kron	Nameščenje s 1. januarjem 1909 in 1. julijem 1909	.	.	1. janu- varja 1914	.	.
	Nameščenje s 1. januarjem 1910, s 1. julijem 1910 in s 1. januar- jem 1911	.	.	1. julija 1914	.	.
	Nameščenje s 1. julijem 1911	.	.	1. janu- varja 1915	.	.
	Nameščenje s 1. januarjem in kasneje	.	.	po novi tabeli	.	.
Uslužbeni v doseda- njem začetnem plačil- nem razredu 800 kron (izvzemši tiskarji, pi- sarniški pomočniki, nadkurjači in strež- niki pri sesalkah,	ki so s 1. januarjem 1909 po do- sedaj veljavnih normah dosegli plačilni razred 900 kron	900	1. janu- varja 1911	.	.	.
	ki s 1. januarjem 1909, po dose- daj veljavnih normah niso dosegli plačilnega razreda 900 kron, toda so od tega dne nazaj računši bili že preko pol leta v plačilnem raz- redu 800 kron	900	1. julija 1911	.	.	.
	ki računši od 1. januarja 1909 nazaj, niso še bili preko pol leta v plačilnem razredu 800 kron	900	1. janu- varja 1912	.	.	.
Nameščenje uslužben- cev, naznačenih v ravno predstoječi ru- briki z novo začetno plačo 900 kron	Nameščenje s 1. januarjem 1909	.	1. janu- varja 1912	.	.	.
	Nameščenje s 1. julijem 1909 in s 1. januarjem 1910	.	1. julija 1912	.	.	.
	Nameščenje s 1. julijem 1910	.	1. janu- varja 1913	.	.	.
	Nameščenje s 1. januarjem 1911 in kasneje	.	po novi tabeli	.	.	.

O p o m b a: Tabela, objavljena z odlokom železniškega ministerstva od 5. julija 1908. štev. 30.000 (XXXVIII. uradni list ex 1908, štev. 63) se ima v onih delih, kjer se ne strinja s zgornjo tabelo, primerno spremeniti.

13. V kolikor ni potrebna sprememba veljavnih osebnih predpisov vsled določb tega odloka, ostanejo isti v veljavi.

Wrba.

RAZNE STVARI

Stavka železničarjev. Na progi južne železnice S. Michele—Avio stavka okoli tri sto delavcev na progi. Z ozirom na vedno večjo draginjo v južnem delu Tirolske so že meseca junija stavili delavci na progi svoje zahteve v zboljšanje plač. Najprej se uprava sploh ni ozirala na stavljenе zahteve, pozneje pa je 27 od 300 prosilcev privolila doklado 10 vinarjev na dan, do katere je teh 27 delavcev itak že imelo pravico od 1. julija naprej. Občutili so delavci na progi ta odlok kot provokacijo ter so na zboru v Roveredu sklenili stavkati, če jim ne da ravnateljstvo do 4. julija povoljnih zagotovil. Železničarska organizacija se je potrudila, da reši to zadevo potom pogajanja. Stavbeno ravnateljstvo pa ni uvaževalo te ponudbe, ter je stavilo predlog ki je le provociral. Zvišati je hotelo plačo samo četrtemu delu delavcev in še teh večini le za 10 vinarjev na dan, ter samo nekaterim za 20 vinarjev. Vkljub temu odgovoru se pogajala železničarska organizacija z ravnateljstvom še nadalje, ter zahtevala splošno zvišanje plač za 20 vinarjev oziroma začetnega plačila za 30 vinarjev, kar je vtemeljeno na tamošnji draginji živil. To gotovo niso prevelike zahteve. Toda vkljub temu je odklonil ravnatelj Pichler te opravičene zahteve.

Dne 21. t. m. se je na zborovanju v Roveredu z ozirom na nesprejemljive predloge južno-železniškega ravnateljstva sklenila stavka in to v tajnem glasovanju z vsemi glasovi proti trem.

Organizacija je storila vse, kar je bilo mogoče, a nie trud se je razbil ob trdovratnosti ravnatelja Pichlerja. Zdaj je treba odločnega boja, pred vsem pa zabraniti prihod delavcev od drugod. To pa ni nemogoče pri sedanjih razmerah, ker vsakdo si bodi dobro premislil, preden prevzame to težko delo proti nizki plači med tem ko je primanjkanje stanovanj in so živila prav draga. Vsled vročekrvnega temperamenta tamošnjega laškega preeivalstva ki se strinja s stavkujočimi, ne bodo mogli »delavoljni« dolgo tam vztrajati. Ravnateljstvu pač ne bode kazalo drugače, nego da ugotovi pravičnim zahtevam delavcev.

Vlak povozil dete. Dne 16. t. m. je v Raachu pri Gostniku (blizu Gradca) vlak povozil dveletnega sinčka tamošnjega prožnega čuvaja. Igral se je z drugimi otroci; ko je pa prihajal vlak, je hotel prekoračiti progo, in ga je pri tem zgrabil blizajoši se vlak ter mu zdrobil levo roko in levo nogo. Prepeljan je bil z naslednjim vlakom v Gradec, v bolnišnico.

Pojemanje „krščanskih“ strokovnih društev v Nemčiji v letu 1908. V zadnji številki „centralnega lista krščanskih strokovnih društev“ je navedena statistika krščanskih strokovnih društev v Nemčiji iz katere je razvidno, da so ona pretečeno kritično leto *mного težje prestala*, nego socijalno-demokratska strokovna društva. Ob koncu leta so šteli »krščanski« za 23.882 članov manj, nego leta 1907.

To posebno neprijetno resnico skušajo sedaj na vse mogoče načine prikriti; med drugim tudi s sledečim: »V poprečnem letnem številu članov se je zmanjšalo število članov samo za 9804; čeravno se je število članov v odstotkih zmanjšalo, je to število tudi pri svobodnih strokovnih društvih mnogo večje« itd. Iz socijalno-demokratskih strokovnih društev je do konca leta izstopilo 72.284 članov, iz krščanskih pa 23.882. V primeri s številom društvenih članov pomeni to, da je izstopilo iz socijalno-demokratskih strokovnih društev 4 odstotke članov, iz »krščanskih« pa 9 odstotkov! Le na ta način ima primerjanje številčk svojo vrednost, in le v tej primeri je resnica in poštenost

Prožni delavci južne železnice pozor!

V nedeljo 18. t. m. se je vršil v Ljubljani izborni dobro obiskan shod prožnih delavcev, ki je po dolgi debati glede odgovora južne železnice sklenil podati **ultimatum do 1. avgusta t. l.**

Železničarsko tajništvo sklicuje

na dan **2. avgusta t. l. ob 10. uri** predpoldne, v gostilno pri „Levu“, Marije Terezije cesta v Ljubljani,

javen shod

za južno-železniške delavce na progi

z dnevnim redom:

1. Poročilo o gibanju prizadetih delavcev.

2. Tozadevni sklepi.

Zadnji shod v Ljubljani 18. t. m. je sklenil sledečo resolucijo:

Dne 18. julija t. l. v Ljubljani, v gostilniškem vrtu „Pri Levu“ mnogobrojno zbrani južno-železniški prožni delavci na progah Trst-Kormin, Nabrežina-Reka, St. Peter-Dobrava, Zidan Most-Središče in Pragersko-Maribor so sprejeli po podrobni razpravi o odgovoru, ki ga je dalo ravnateljstvo južne železnice centrali Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva na Dunaju, na 1. maja t. l. predloženo spomenico delavcev progovzdrževalnih sekcij Trst, St. Peter, Ljubljana, Zidan Most, Celje in Maribor sledečo

RESOLUCIJO:

Ozirom na to, da je slavna južno-železniška uprava na najvitalnejše zahteve delavcev gori omenjenih sekcij odovorila s kategoričnim **ne**, ter da nadalje na stavljene zahteve ni dala niti najmanjše koncesije, da označila celo še neizvršene zahteve za že izvedene, vidi v tem delavstvo na progi povod, **da ne vzame na znanje** odgovora od 19. junija t. l.

Jako obžalujejo, da se slavnemu stavbenemu ravnateljstvu ni zdelo niti vredno, natančneje pregledati stavljene zahteve, ter enoglasno sklene, stavbenemu ravnateljstvu podati rok za nov odgovor na spomenico do inkluzivno 1. avgusta t. l.

Dne 2. avgusta t. l. se v Ljubljani vrši drugi shod prožnih delavcev, kjer se bode o tej zadevi končno sklepalo.

Zbrani **izjavljajo najodlednejše**, da ne morejo popustiti ničesar od svojih stavljenih zahtev, ker one tvorijo takorekoč minimum za njihov obstoj.

Če bi pa železniška uprava zopet odklonila te itak majhne zahteve, tedaj zbrani izjavljajo, da jim preostane le še jedna pot, namreč pot samopomoči.

Centralo Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva pa pozivajo, naj predloži to resolucijo na pristojnem mestu, ter ukrene vse potrebno, da se eventualno še v zadnjem trenutku mirnim potom doseže rešitev tega spora.

Konečno obljubujejo vsi delavci na progi, da skupno pristopijo organizaciji, ker vedo, da je mogoče le v trdni organizaciji zastopati njih interese.

Ljubljana, dne 18. julija 1909.

Sodrug! Tovariši!

Še enkrat se podajmo v Ljubljano, da slišimo, kaj nam ponuja železnica. Če bi se železniška uprava tudi

sedaj še drznila odgovarjati na naše zahteve s kategoričnim **„ne dam“**, potem bodo delavci dali 2. avgusta t. l. tak odgovor, kakor ga zasluži uprava, ki je zapostavljala to delavstvo za vsemi službenimi kategorijami. Da se pa to na impozanten način lahko izvrši, je treba da pridete vsi na ta odločilen shod.

Nikdo naj ne manjka!

Kdor ne pride na ta shod, **je izdajalec na lastni stvari in tudi stvari svojih tovarišev!**

Na svidenje v Ljubljani, dne 2. avgusta t. l.

Živila delavska solidarnost!

Tajništvo žel. organizacije v Trstu.

Pozor sodrug!

Krajevna skupina Sv. Peter na Kranjskem naznanja cenjenim sodrugom, da se je **društvo preselilo** v gostilno „Pri Reškem mestu“, po starem „pri Lavrenčiču“. Priporoča se vsem sodrugom, da obiskujejo to gostilno, kadar se mudijo Sv. Petru. Dobra pijača in sveže jedi, gorke in mrzle so vedno na razpolago.

Nadalje se naznanja cenjenim članom **krajne skupine v Sv. Petru na Kranjskem**, da se dne 8. avgusta t. l. ob 2. uri popoldne vrši v gostilni „Pri reškem msslu“, **občni zbor** tamošnje krajevne skupine.

Članom priporočamo, da se zborovanja vdeležijo polnoštevilno, ker bo to le v njihovo lastno korist.

Ljubljana. V Vodmatu se je otvorila druga prodajalna »Konsumnega društva za Ljubljano in okolico«. Ker v Vodmatu oziroma v bližini Vodmata stanuje ovilo železničarjev, opozarjamo vse, naj postanejo člani Kons. društva za Ljubljano in okolico ter naj hodijo kupovati vse svoje potrebščine v svojo prodajalno, kjer bodo dobili vse, česar potrebujejo. Pristopnina znaša **eno krono**, delež pa 20 kron, ki se plača, ali takoj, ali v obrokih.

Tovariši! Čemu bi nosili svoje težko prislužene novce sovražnikom, ki nastopajo povsod in vedno proti nam — ko si lahko sami gospodarimo. Zato vsi v »Konsumno društvo za Ljubljano in okolico«.

Delavske organizacije so v Ljubljani otvorile skupno čitalnico, ker je razpoloženih 62 strokovnih, političnih, zabavnih in znanstvenih časnikov. Sodruga železničarje opozarjamo, naj se tudi oni poslužujejo te skupne čitalnice, ki je v Šelenburgovih ul. 6/II — zraven glavne pošte!

Strokovno tajništvo v Ljubljani ima sedaj sedež v Šelenburgovih ul. 6/II. — Tam je tudi pisarna »Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ter sedež 12 strokovnih organizacij!

Iz »Delavske tiskovne družbe v Ljubljani« se nam piše: V zalogi naše družbe imamo že vse polno brošur, ki pouče vsakogar o socializmu, klerikalizmu, o narodnostnem vprašanju i. t. d. Železničarji bi morali biti čili odjemalci vseh teh brošur. Zato opozarjamo vnovič, naj se sodrugi železničarji bolj pogosto obračajo na Del. tisk. družbo v Ljubljano, ki jim bo vedno preskrbela po ceni dobrega berila. V krajih kot je Celje, Trst, Gorica imamo svoje kolporterje, ki bodo tudi radi postregli z vsemi našimi brošurami. Imena kolporterjev se izvedo povsod pri organizaciji! — Zeleti bi bilo dalje, da bi se tudi več železničarjev oglasilo za člane

„delavske tiskovne družbe v Ljubljani“. Pristop 1 K — delež 25 kron. Sedež »Delavske tiskovne družbe v Ljubljani« je v Šelenburgovih ul. 6/II.

Razprave VII. zbora jugoslovanske socialne-demokracije. V založbi Delavske Tiskovne Družbe v Ljubljani je izšel zapisnik o razpravah letošnjega strankinega zbora. Lična knjižica obsega 112 strani. Sestavljena je po stenografičnem zapisniku ter podaja v pregledni obliki referate in razprave vseh treh dni, vse sklepe, imenik delegatov in novi pravilnik stranke; dodan je tudi brnski narodnostni program. Knjiga je torej neobhodno potrebna vsakomur, ki hoče poznati strankino življenje, zlasti pa vsakemu sodrugu, ki hoče bodisi tudi v najozjem krogu delovati agitatorično. Z ozirom na obsežnost se lahko pravi, da je cena 60 vinarjev zelo nizka. Vsem sodrugom, ki se zanimajo za notranje delo in za razvoj stranke, priporočamo zapisnik najtoplejše. Naroča se pri Delavski Tiskovni Družbi, Ljubljana, Dunajska cesta 20.

Nabiralci podpisov za peticijo, pozor!

Oni železničarji, ki so bili od centrale porverjeni, ali so prevzeli svojevoljno nalogo, nabirati med svojimi tovariši podpise za peticijo avstrijskih državnih železničarjev, glede socialnega zavarovanja, so prošeni, da se požurijo, podpise čimprej skupijo jih pošljejo takoj centrali, da jih pripravi za predložitev državnim zbornici.

PRIPOROČILO

Sodrugom, ki prihajajo v Ljubljano se priporoča

Restavracija „INTERNATIONAL“

ob Resljevi cesti št. 22

v neposredni bližini južnega kolodvora

Vedno sveže pivo, dobra dolenjska vina, kakor tudi gorke in mrzla kuhinja

Na razpolago je lep senčnat vrt s kegljiščem in vsi slovenski ter nemški in italijanski delavski listi.

Na prijazen poset vabi

Marija Petrič
restavratorka

Kavarna UNIONE - Trst

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca

— Napitnina je odpravljena. —

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač.
Tiska Dragutin Priora v Kopru.